

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3453/22
12.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радивоје Вучићевић, адвокат из Београда, Александра Флеминга бб, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Војиновић, адвокат из Београда, Чика Мише Ђурића 75, ради опозива уговора о поклону, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 6803/19 од 2.3.2022. године, у седници већа одржаној дана 12.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 6803/19 од 2.3.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 6803/19 од 2.3.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се опозове уговор о поклону, закључен дана 11.12.2014. године, између тужиоца, као поклонодавца и туженог ББ из ..., као поклонопримца, потврђеног пред надлежним јавним бележником ... из Београда, под бројем ОПУ: 254-2014 дана 11.12.2014. године, којим је тужилац поклатио право својине у делу 1/2 од сувласничког удела 1/3 на непокретностима које се налазе у ..., постојећим на катастарској парцели ... и уписаним у лист непокретности бр. ... КО ..., а што у бити представља 1/6 идеалних делова непокретности и то: пословног простора за који није утврђена делатност, означен бб, површине 150 м², који се налази у приземљу, у уличној пословној згради лево за коју није утврђена делатност, број дела парцеле под зградом или објектом 1, постојећој на кат. Парцели ... и који пословни простор је уписан као посебан део објекта у лист непокретности ... КО ..., под евиденцијским бројем 1, и једноснобног стана, означен као

бб, са улазом из дворишта, који се налази у приземљу, у уличној пословној згради лево за коју није утврђена делатност, број дела парцеле под зградом или објектом 1, постојећој на катастарској парцели ..., који једноособан стан је уписан као посебан део објекта у лист непокретности ... КО ..., под евиденцијским бројем 2, што је тужени дужан признати и трпети да се тужилац на основу ове пресуде укњижи као сувласник у РГЗ – Катастар непокретности Врачар. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 301.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате, у року од 15 дана од пријема писменог отправака пресуде.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбе, првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је разумљива, не противречи сама себи, ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а недвосмислено произлазе из изведених доказа и целокупног стања у списима, нити постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку, самих тих исправа или записника и изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 11.12.2014. године са туженим закључио уговор о поклону, потврђен пред јавним бележником под бројем ОПУ: 254-2014, чији је предмет 1/2 сувласничког удела од 1/3 непокретности у ..., постојеће на катастарској парцели ..., уписане у ЛН ... КО ..., који представља 1/6 идеалних делова непокретности и то: пословног простора који је уписан као посебан део објекта, под ев. бројем 1 и једноособног стана који је уписан као посебан део објекта под ев. бројем 2. Дана 30.5.2019. године тужени ББ и ВВ, син преминулог брата парничних странака, поднели су тужбу против тужиоца АА и његовог сина ГГ и тужбеним захтевом тражили да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о поклону оверен пред Првим основним судом у Београду дана 20.9.2013. године у делу који се односи на поклон 2/3 идеалних делова непокретности – катастарске парцеле ... КО ..., што су тужени дужни признати и трпети, као и да се утврди да су тужиоци титулари права својине са по 1/3 идеалних делова кат. Парцела ... и ..., обе КО ..., што су тужени дужни признати и трпети да се тужиоци на основу пресуде могу уписати као сувласници са по 1/3 идеалних делова на наведеним кат. парцелама. Према исказу тужиоца АА, саслушаног у својству парничне странке, отац парничних странака је тужиоцу поконио имање и кућу у којој су сви заједно становали у ..., због чега је тужилац свој сувласнички део у имовини у ... улици, која им је враћена у поступку реституције,

поклонио туженом, сматрајући да тужени није добио након очеве смрти свој део имовине, а разлози због којих је закључио уговор о поклону били су и добри породични односи и његова ситуираност. Између парничних странака и њиховог оца није постојао договор да део плаца у ... припадне туженом и њиховом брату ... у својину, већ је договор био да им тужилац омогући да зидају на том плацу, уколико они то буду желели. Неколико година након закључења оспореног уговора о поклону, тужени и син његовог покојног брата ..., покренули су парнични поступак против тужиоца и његовог сина, у којем су између осталог, тражили да се утврди да су сувласници катастарске парцеле на којој је изграђена породична кућа у ..., након чега су добри породични односи поремећени, при чему тужени никада није вређао тужиоца, нити се грубо опходио према њему. Према исказу туженог ББ, саслушаног у својству парничне странке, тужилац и тужени никада нису имали проблема и увек су се слагали. Пре него што је поднео тужбу против тужиоца, више пута се састајао са њим, покушавајући да реши питање власништва катастарске парцеле у ... и захтевајући од тужиоца да испоштује вољу оца, сматрајући да је то земљиште отац наменио туженом и његовом покојном брату ..., али како нису успели да постигну договор, покренуо је парнични поступак, након чега су прекинули комуникацију. Између њих није било већих неспоразума и конфликта након подношења тужбе, никада се нису свађали, јер то њима не приличи. Према исказу сведока ВВ, сина преминулог брата странака, након покретања поступка против тужиоца и његовог сина, дошло је до поремећаја односа, који се огледа у прекиду комуникације, при чему никада у његовом присуству није било сукоба између странака. Према исказу сведока ГГ, сина тужиоца, отац парничних странака је целокупну непокретност у ... поклонио тужиоцу, јер су заједно живели. Тужилац је желео да се одрже добри породични односи, па је с обзиром на чињеницу да је он добио на поклон од оца имовину у ..., а након разговора са сведоком, одлучио да свој сувласнички удео на непокретностима у ... поклони својој браћи, као и да се одрекне прихода на име закупнине које су оствариване издавањем у закуп пословног простора. Након окончања поступка реституције, тужилац је дао сагласност да тужени и њихов покојни брат ... убирају закупнину од пословног простора у ..., а затим је сачинио и оспорени уговор о поклону. Након што су тужени и син покојног брата странака, поднели тужбу ради утврђења ништавости уговора о поклону закљученог између тужиоца и његовог сина ГГ, прекинута је комуникација између парничних странака.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно ценио у смислу одредбе члана 8. ЗПП. У образложењу своје одлуке суд је веродостојно интерпретирао садржину изведених доказа и на јасан и логичан начин изнео њихову оцену и навео разлоге за прихватање појединих доказа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања да су тужилац као поколонодавац и тужени као поклонопримац закључили оспорени уговор о поклону дела непокретности 11.12.2014. године, чији се опозив тражи због неблагодарности из разлога што је 30.05.2019. године тужени покренуо парнични поступак против тужиоца, у којем захтева утврђење ништавости уговора о поклону и утврђење права сусвојине, сматрајући да је радњом тужиоца којом је учинио поклон свом сину (закључењем уговора о поклону 20.09.2013. године) повредио имовинска права туженог, првостепени суд је закључио да се поступање туженог, покретање парничног поступка против

тужиоца ради заштите Уставом загарантованог права на имовину, не може квалификовати као неблагодарност поклонопримца, имајући у виду да након подношења тужбе ради утврђења ништавости и утврђења права својине, није дошло до увреде и повреде живота, тела и части тужиоца неким од поступака туженог, већ до прекида комуникације, из којих разлога је првостепени суд оценио да нису испуњени услови за опозив уговора о поклону прописани правним правилима садржаним у параграфу 567. Српског грађанског законика. Оцењено је да није протекао рок од 3 године од настанка узрока за опозив поклона, имајући у виду правно правило из параграфа 937. Српског грађанског законика, према коме се опозив уговора о поклону због грубе неблагодарности или осиромашења може тужбом тражити у року од 3 године од дана када је настао узрок због кога се опозив тражи. Како су у конкретном случају, разлози због којих тужилац тражи опозив уговора о поклону настали даном подношења тужбе од стране туженог 30.5.2019. године, а тужба ради опозива уговора о поклону је поднета 18.10.2019. године, оценио је да је тужба поднета пре истека рока који је прописан наведеним правним праивлом.

Супротно жалбеним наводима, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, правна правила Српског грађанског законика – СГЗ, која се примењују сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације (“Службени лист ФНРЈ”, бр. 84/46, 105/46, 96/47), јер уговор о поклону није регулисан одредбама Закона о облигационим односима, па се на њега примењују правна правила имовинског права из параграфа 561. до 568. и 937. тог законика. Опозив (једнострани раскид) уговора о поклону, који је једнострано обавезни уговор којим се поклонодавац обавезује да на поклонопримца пренесе право својине на одређеној ствари, а поклонопримац поклоњену ствар прима са захвалношћу, и који је, по правилу, неопозив, могућ је од стране поклонодавца због личног осиромашења или велике, односно грубе неблагодарности поклонопримца у смислу параграфс 567. СГЗ. Наведеним параграфом прописано је да дародавац може опозвати поклон ако након учињеног поклона тако осиромаша, да не може живети, као и у случају када поклонопримац покаже велику неблагодарност према поклонодавцу, наносећи штету његовом животу, телу, части и нарушавајући његову слободу и имање. Стога, свака неблагодарност, морална грешка поклонопримца према поклонодавцу, не представља разлог за опозив уговора о поклону, већ та неблагодарност треба да буде "велика" или "груба" и подразумева увреде и повреде живота, тела и части, односно нарушавање слободе или имовине поклонодавца учињене од стране поклонопримца. Она произлази из доброчиног карактера уговора о поклону и одређује се према схватањима друштвене средине уговарача, узимајући у обзир вредност, време и повод поклона, као и околност да ли су односи уговарача поремећени. Следом наведеног, по оцени другостепеног суда, а супротно наводима жалбе, правилно је првостепени суд, ценећи све околности конкретног случаја, закључио да се подношењем тужбе против тужиоца ради заштите својих имовинских права, тужени није понео према тужиоцу на начин који би његово понашање квалификовао као велику или грубу неблагодарност.

Неосновано се жалбом указује на непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа. Првостепени суд је у складу са овлашћењем из члана 229. став 2. ЗПП, одлучио које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница и на основу

спроведеног доказног поступка правилно и потпуно утврдио чињенично стање. Поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа, ценећи исказе парничних странака и саслушаних сведока првостепени суд је своје уверење о истинитости њихових навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и дао јасне и логичне разлоге због којих је прихватио исказе парничних странака и сведока, као и приложене исправе и правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница. Следом изложеног, неосновани су наводи жалбе, којима се заправо указује да је у поступку који је претходио доношењу побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, па се њима њена законитост, али ни правилност, не доводи у сумњу.

Неосновани су наводи жалбе којима се указује да је суд био дужан да понашање туженог упореди са схватањима средине у којој странке живе, те да парничне странке не познају приземан начин опхођења, како између себе, тако ни према трећим лицима и да им није својствено изношење грубих увреда и псовки. Наиме, постојање грубе неблагодарности је фактичко питање о којем суд закључује узимајући у обзир све околности конкретног случаја, јер се ради о правном стандарду који се цени по вредносним мерилима заснованим на правилима морала и добрих обичаја, а која се између осталог огледа у понашању поклонопримца којим се угрожавају поклонодавчева личност или имовина, које би према друштвеним мерилима и правилима морала представљати теже огрешење о обавезу захвалности према поклонодавцу, што у конкретној ситуацији и по оцени другостепеног суда, није случај.

Жалбеним указивањем да је туженом била позната побуда за закључење предметног уговора о поклону и да је тужилац након реституције имовине у ... у ... желео свој део имовине да поклони браћи искључиво из разлога што је тужиоцу припала имовина у ..., што је тужени знао и прихватио са захвалношћу, није доведена у сумњу правилност и законитост побијане пресуде. Битни елементи уговора о поклону су предмет и намера – воља да се поклон учини, а побуда за закључење уговора улази у основ уговора. Побуда (мотив) због које је предметни уговор закључен код добротних уговора улази у основ и у случају да се не оствари, отпада и сам основ уговора, али је она од значаја само код одлучивања о ништавости уговора, а у конкретног случају тужилац ту врсту судске заштите није тражио.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале наводе које је тужилац истицао, али их није посебно образлагао, применом члана 396. став 1. ЗПП, јер не могу довести до другачије, за тужиоца повољније одлуке у овој правној ствари.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду применом члана 390. ЗПП.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка на основу члана 401. тачка 2. ЗПП, донета правилном применом одредби чл. 150. и 153. ЗПП, а њихова висина је правилно обрачуната на основу Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Одлуку у ставу другом изреке, Апелациони суд у Београду је донео на основу члана 165. у вези члана 153. ЗПП, имајући у виду да тужилац није успео у поступку по жалби, због чега је захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка на име састава жалбе одбијен.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић